

STORTINGET

Innst. 461 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Prop. 100 S (2025–2026)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2026 under Finansdepartementet og Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet (lønsregulering for arbeidstakarar i det statlege tariffområdet 2026 m.m.)

Til Stortinget

Innledning

Regjeringen ved Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet har lagt frem følgende saker under kap. 2315 Lønsregulering for arbeidstakere i det statlige tariffområdet og kap. 1560 Tariffavtalte avsetninger:

- Lønsregulering fra 1. mai 2026 for arbeidstakere i det statlige tariffområdet m.m.
- Endringer i statsbudsjettet for 2026.

I proposisjonens kapittel 2 omtales nærmere lønsforhandlingene i det statlige tariffområdet 2026, og i kapittel 3 redegjøres det nærmere for forslaget til endringer i statsbudsjettet for 2026.

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Konstanse Marie Alvær, Kjell-Arve Aspaas, Sigurd Kvammen Rafaelsen og

Solveig Vestenfor, fra Fremskrittspartiet, Bjørn Larsen, Rune Midtun, Helge André Njåstad og Erlend Wiborg, fra Høyre, Mudassar Kapur og Tage Pettersen, fra Sosialistisk Venstreparti, Anne Lise Gjerstad Fredlund, fra Senterpartiet, Bengt Fasteraune, og fra Rødt, lederen Hanne Beate Stenvaag, viser til proposisjonen om lønsregulering for arbeidstakere i det statlige tariffområdet og endringer i statsbudsjettet for 2026.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser videre til at forhandlingene mellom staten og hovedsammenslutningene i det statlige tariffområdet i 2026 ble innledet i april, og at det etter brudd i forhandlingene ble gjennomført mekling hos Riksmekleren. Flertallet merker seg at partene 29. mai 2026 kom fram til enighet om nye likelydende hovedtariffavtaler for perioden 1. mai 2026 til 30. april 2028.

Flertallet vil også fremheve betydningen av satsing på kompetanseutvikling, medbestemmelse og godt partssamarbeid i staten. Slike tiltak er avgjørende for å utvikle en effektiv og omstillingsdyktig offentlig sektor.

Flertallet understreker at lønnsoppgjørene er et ansvar som ligger hos partene i arbeidslivet, og at Stortingets rolle er å følge opp de økonomiske konsekvensene av framforhandlede avtaler.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at organisasjonsfrihet, forhandlingsfrihet og avtalefrihet er grunnleggende prinsipper i norsk arbeidsliv. Disse medlemmer understreker at staten forhandler med flere selvstendi-

ge hovedsammenslutninger, og at det derfor er både naturlig og rettslig adgang til å ha flere tariffavtaler i staten.

Disse medlemmer merker seg at partene i årets tariffoppgjør er enige om å videreføre arbeidet med å vurdere avtalestrukturen i staten gjennom en partssammensatt arbeidsgruppe. Disse medlemmer legger til grunn at eventuelle endringer i avtalestrukturen skjer gjennom forhandlinger mellom partene.

Disse medlemmer vil understreke at politiske pålegg om likelydende hovedtariffavtaler vil kunne innebære et inngrep i partenes avtalefrihet og svekke den norske forhandlingsmodellen. Disse medlemmer viser derfor til at utviklingen av avtalestrukturen i staten fortsatt bør være et ansvar for arbeidslivets parter.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil peke på at det organiserte arbeidslivet og trepartssamarbeidet er en grunnleggende styrke ved den norske modellen, og at brede, omforente løsninger er viktig i en tid preget av økonomisk usikkerhet.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser til at med årets oppgjør er avtalene i staten igjen blitt samlet, slik situasjonen var før 2016. Disse medlemmer vurderer at dette på ny etablerer nødvendige rammer for å i fremtiden kun-

ne sikre lik lønn for likt og likeverdig arbeid og forhindre usaklig forskjellsbehandling av ansatte.

Disse medlemmer viser til uttalelsene fra personaldirektør Bente Kraugerud i staten 3. juni 2026 i en offentlig orientering til alle ansatte. Der sier Kraugerud:

«Det er ganske lenge siden det ble ført felles forhandlinger mellom alle partene som er representert i virksomheten med en felles lønnsrett, men det er altså det man skal gjøre i år. Med denne profilen, med all lønnsfordeling til lokale forhandlinger, så er det partene lokalt som må ivareta en rimelig lønnsutvikling for alle. Det er fortsatt statens lønnspolitikk, men dette ansvaret skal nå løftes lokalt.»

Disse medlemmer viser til at felles lønnsrett med felles forhandlinger er måten å oppfylle statens ansvar for en helhetlig lønnspolitikk på. Partene er i årets oppgjør blitt enige om at den konkrete fordelingen av pengene skal gjøres lokalt, og disse medlemmer mener det påligger staten et stort ansvar å sørge for at det skjer på en måte som ivaretar statens lønnspolitikk, i tråd med hva personaldirektøren i staten har understreket.

Disse medlemmer merker seg at staten har i underkant av 200 ulike virksomheter hvor det skal forhandles lokalt, og antar dette vil medføre en betydelig ressursbruk både for dem som representerer arbeidstakerne, og dem som representerer arbeidsgiver.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

I statsbudsjettet 2026 blir det gjort følgende endringer:

Kap.	Post Formål	Kroner
2315	Lønsregulering for arbeidstakarar i det statlege tariffområdet	
(Ny)	1 Driftsutgifter, blir løyvd med	3 348 000 000
560	Tariffavtalte avsetningar mv.	
	21 Særskilde driftsutgifter, kan overførast, kan nyttast under post 70, blir løyvd med	1 000 000
	70 Kompetanseutvikling mv., kan overførast, kan nyttast under post 21, blir løyvd med	19 000 000
	71 Opplæring og utvikling av tillitsvalde, blir auka med ..... frå kr 262 000 000 til kr 279 700 000	17 700 000

II

Stortinget samtykker i at det med verknad frå 1. mai 2026 blir gjort regulering av lønene m.m. for arbeidstakarar i det statlege tariffområdet som er medlemar av Akademikerne, LO Stat, Unio og YS Stat i samsvar med Riksmeklareren si møtebok 29. mai 2026, jf. vedlegg 1, 2, 3 og 4 i Prop. 100 (2025–2026).

III

For embetsmenn og statstilsette som ikkje er medlem av organisasjonar som nemnde i romartal II, og derfor ikkje får sine løns- og arbeidsvilkår fastsette i hovudtariffavtale, skal same løns- og arbeidsvilkår som etter romartal II gjelde. Embetsmenn og statstilsette som er tekne ut av hovudtariffavtalane, får sine løns- og arbeidsvilkår fastsette administrativt i eigen kontrakt.

IV

Stortinget samtykker i at Kongen på vegner av staten kan bringe tvistar i samband med tariffoppgjeret i

staten i 2026 inn for Rikslønsnemnda i samsvar med lov om offentlige tjenestetvister av 18. juli 1958 § 31, andre ledd.

V

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet får fullmakt til å fordele løyvinga under kap. 2315 Lønsregulering for arbeidstakarar i det statlege tariffområdet, post 1 Driftsutgifter, på dei postane på statsbudsjettet som har lønsløyving.

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 11. juni 2026

Hanne Beate Stenvaag

leder

Konstanse Marie Alvær

ordfører

